

Rondom de kust van Groot Brittannië

2016

deel 3

zondag 26 juni – vrijdag 1 juli

Herman Ritter en Ellen Burgmans

zondag 26 juni

Lizard Point – St Mary Lighthouse

Vanuit Lizard Point vertrekken we richting Newcastle upon Tyne. In Southshield aan de Tynemonding doen we inkopen bij de Lidl. De meeste supermarkten zijn 's zondags open en sommige zijn zelfs 7 x 24 uur open. Het valt op dat er veel Aldi's en Lidl's zijn. Prima want de Lidl heeft het beste brood.

Na Southshields weer een eind landinwaarts naar de tolbrug over de Tyne. Newcastle is druk en heeft een ingewikkelde wegenstructuur. De rondweg is smal en heeft om de 200 meter een rotonde. Eenmaal voorbij de veerhavens wordt het rustiger. De veerboten gaan naar IJmuiden, Bremerhaven, Esbjerg, Bergen en Reykjavik. Langs de noordoever van de Tyne rijden we langs de visserskades. Ze zijn hard bezig om de oude gebouwen op te knappen; dus meer appartementen en minder vissers. Het is prachtig weer en het is druk op het water. Je ziet opvallend veel kleine dagzeilers en weinig grotere zeiljachten.

Bijna aan zee, in Tynemouth, zien we vanuit een ooghoek iets dat op een vlooienmarkt lijkt. Auto parkeren en er op af. We komen terecht in het oude station van Tynemouth. Het was gebouwd om de bezoekers (kuurgasten) via de trein aan te voeren voor een bezoek aan de noordpier. De idee toen was dat het zeemilieu (baden en zeelucht) gezond was en hoe verder in zee hoe gezonder je werd. Daarom staat de Engelse kust vol (vervallen) pieren en staat de Duitse waddenkust vol kuurhotels.

Het station van Tynemouth is verre van vergaan. De spoorwegen wilden het station afbreken maar de buurt kwam in verzet en heeft het station gerestaureerd en in oude glorie hersteld. Om uit de kosten te komen houden ze er grote vlooienmarkten en boekenmarkten. Helemaal te gek: 3 perrons vol boeken en leuke zaken zoals originele affiches van optredens van Jimi Hendrixx, The Who en andere groepen uit de jaren 60. We raakten in gesprek met de restauratievrijwilligers. Eigenlijk kwam één van vrijwilligers ons achterna om excuses te maken voor de Brexit-uitslag. Ze schaamden zich diep voor het resultaat.

We zitten nu in het gebied waar de Engelse detectives Vera (Stanhope), DSI Banks en George Gently zijn opgenomen.

Sommige plaatsen zijn herkenbaar.

Via Cullercoats, bekend van het radiostation van de kustwacht dat de weerberichten en de weerfaxen verzorgd, rijden we langs Whitly Bay – met de pier- en de strandscenes van Vera – naar St. Mary's Island. Dat is een rots met een vuurtoren. De smalle weg naar de rots loopt bij hoogwater onder. Er staan borden met waarschuwingen voor automobilisten en er hangt een lijst met de waterstanden en de tijden waarbinnen je veilig kunt oversteken. Wij parkeren op de wat hoger gelegen parkeerplaats met uitzicht op de vuurtoren en op Blyth, ook een Vera locatie. Bij laagwater wandelen we naar de vuurtoren. Het is al na zessen en alles is gesloten. Onderaan de rotsen ligt een dode zeehond. Bij hoogwater loopt inderdaad alles onder (zie foto). Als het al wat donkerder wordt komt er vlak voor de bus een vos uit het struikgewas tevoorschijn. Nog later komt de dorpsjeugd de parkeerplaats op met opgevoerde, althans zo zien ze eruit, auto's en draaien rondjes, geven veel gas en maken de meiden aan het gillen. Net als bij ons in Urk, om maar een plaatsje te noemen.

maandag 27 juni

St Mary Lighthouse – Golden Sand Strand

Ellen heeft blaasontsteking en heeft geneesmiddelen nodig. Na een telefoontje naar de huisarts in Bergeijk gaan we naar een Engelse PHD (Physical Health Doctor). Die zijn meestal te vinden in de gezondheidscentra van de NHC (National Health Care) of in particuliere centra. We willen naar Morpeth, een wat grotere provincieplaats, en onze onvolprezen Maps.Me geeft aan dat daar een gezondheidscentrum is. De andere reden dat we naar Morpeth willen is het bagpipemuseum. In het gezondheidscentrum zit een NHC-post en een particuliere arts. Beiden zitten die dag volgeboekt en hebben geen tijd. We worden doorverwezen naar de artsenpost van het Ashington ziekenhuis. We bellen eerst voor de zekerheid en krijgen om 15.00 uur een afspraak. Tijd genoeg om eerst eens uitgebreid naar het museum te gaan. Het is gevestigd op de bovenverdieping van de Chantry. Onder zit de VVV met een goede winkel en enthousiaste dames die je heel Northumberland willen laten zien. Het museum is, kort samengevat, voor de vakidioten een fantastisch

plaats en voor de toevallig passerende leken iets om snel even binnen te kijken en dan weer vlug naar de VVV beneden te gaan. Het gaat voornamelijk over de doedelzakken van Northumberland (de small-pipes en de Border pipes) maar heeft daarnaast een wereldberoemde collectie instrumenten uit heel de wereld. Ze hebben een enorme collectie instrumenten aangevuld met foto's, schilderijen, muziekboeken en prijzen van concoursen. Ook liggen er nieuw gebouwde instrumenten van o.a. Bernard Blanc uit Frankrijk en Swaine uit Zuid-Engeland. Het is een feest van herkenning want de meeste instrumenten kenden we al uit de boeken van W.A. Cocks en Anthony Baines. Beneden in de winkel zijn CD's en bladmuziek te koop. Eens in de maand op zaterdagavond komen spelers uit de streek bij elkaar voor muzieksessies.

Na een wandeling door Morpeth rijden we weer naar de kust en eten in Newbiggin by the Sea. Daar komen we de eerste tekenen van de papegaaiduikers tegen.

We zitten midden in de mijnenstreek. Er wordt vrijwel geen kolen meer gedolven maar de sporen zijn nog overal zichtbaar. Oude liften, liftkatrollen in de voortuinen zoals bij ons de karrenwielen in de mode waren, clubhuizen van vakbonden en oud-mijnwerkers en veel monumenten die mijnongelukken herdenken.

Het ziekenhuis ligt aan de noordrand van het stadje Ashington en is omgeven door een ring van parkeerterreinen. De ene is voor de patiënten, de andere is voor de staf, de andere voor het afzetten van mensen. De plaatsen zijn klein en kort. We parkeren een eindje verderop en lopen naar het ziekenhuis.

Daar worden we voortreffelijk geholpen. Meteen aan de beurt, een bezorgde arts, bevestiging van de diagnose en binnen 10 minuten weer buiten met een recept. Hiervoor moesten we naar een drogist. De meeste drogisten, vaak winkelketens zoals Boots, hebben een medicijnenafdeling. We krijgen de medicijnen voor niks mee met de mededeling dat er misschien nog een rekening naar de Weebosch komt maar dat hun zaak niet is. Dat moet de NHS-administratie maar regelen.

In Ashington koop ik nog een outdoor-broek bij een klein winkeltje met bedrijfskleding. De eigenaar heeft lange tijd in Australië gewoond en geeft ons een hele lijst met plaatsen die we in de streek moeten bezoeken. In de winkel is er veel keuze; vooral in de kleuren geel en/of oranje. Engelsen zijn gek op veiligheidsmaatregelen en de mensen die geen kantoorwerk doen hebben vrijwel altijd wel iets van veiligheidskleding aan. Reflecterende vesten en jassen, reflecterende broeken in alle mogelijke uitvoeringen, helmen en mutsen, schoenen en laarzen; ze zijn er gek op. Zelfs de vrijwilligers die het kerkhof wieden of de bloemen in de winkelstraat water geven lopen in gele vesten. Uiteraard met functieomschrijving op de rug.

We rijden weer terug naar de kust en vinden een plek langs de kustweg aan de zuidkant van Druridge Bay. Een piepklein parkeerterrein recht aan het strand met aan de overkant van de weg een holidaypark met uniforme stacaravans netjes op een rij met in de verte de vuurtoren van Cocquet Island. Er is geen teken van leven te bespeuren.

Het internet (met name de beschikbaarheid van wifi) in de UK is nogal variabel. In de grotere plaatsen hebben banken (Royal Bank of Scotland, Barclays) gratis internet maar dat is traag. Bij de Tesco supermarkten hebben ook vaak internet voor de klanten, dat werkt behoorlijk goed en verder hebben VVV's en bibliotheken ook wifi voor bezoekers. Soms moet je (gratis) lid worden of codes opvragen. Onze ervaringen met internet via de telefoon zijn gevarieerd. British Telecom (BT) is vrijwel overal bereikbaar. We kochten een datakaart van 10 pond maar die was na 3x de krant en de mail ophalen snel leeg. Er zijn weinig telefoonwinkels en er is ook weinig concurrentie. Vodafone is alleen zichtbaar in de echt grotere plaatsen. Het is dus niet als in Nederland waar je overal telefoon en internetaanbiedingen hebt. We zijn behoorlijk verwend.

dinsdag 28 juni

Golden Sand Strand – Alnmouth Bay (golfclub)

Hier begint de North Northumberland Heritage Coast. Ze loopt ongeveer 70 km door tot aan de grens van Schotland. Lange baaien met brede zandstranden, duinen en rondom iedere kaap hoge kliffen. Op sommige plaatsen is het strand vervuild met gruis uit de kolenmijnen dat in zee werd geloosd. We volgen de kustweg naar Amble, een vissersdorp recht tegenover Coquet Island. Vroeger was het een

grote kolenhaven. In een strook van 2 kilometer zuidelijk langs de kust lagen er 80 mijnschachten. Nu allemaal gesloten met dank aan Margareth Thatcher.

Het is rotweer geworden en we rijden naar Alnmouth, de monding van de Aln rivier. Hier beginnen de kastelen te komen. We gaan iets meer het binnenland in naar Alnwick. In de eerste Harrie Potterfilm was Alnwick Castle Zwijnstein. Voor we het kasteel bereikten stond er een bord: "Barter Books, de grootste 2e hands boekenwinkel van Engeland". Omdat het leven een kwestie van prioriteiten stellen is kozen we voor de boekhandel en lieten het kasteel het kasteel. De boekwinkel was gevestigd in het gesloten spoorwegstation van Alnwick. Heel het station, wachtkamer, dienstruimte en alle perrons waren volgestouwd met boeken. Overal leren clubfauteuils en bankjes met leeslampjes en boven over de boekenkasten rondrijden modeltreinen. Overal zitten mensen te lezen. Er is een tearoom en een coffeeshop en het zit stampvol. Honden zijn welkom en er staan drinkbakken met vers water.

Mevrouw Mary Manley is de baas van de boeken en meneer Stuart Manley heeft als hobby modelspoorwegen. We hebben nog nooit zoveel boeken bij elkaar gezien. Naast heel veel "gewone" boeken hebben ze ook enorm veel bijzondere boeken. Zo vergaapten we ons aan het originele verslag (Engelse editie 1898) van de tocht van Peary naar de Noordpool. Gewoon te koop. Inmiddels is het echt gaan regenen. We hadden eerst een plek gekozen aan het strand van Longhoughton, een baai die vrijwel geheel droogvalt en maar waar de vissers hun boten met een tractor op het droge trekken. Daar vissen ze met half open boten, cobles genaamd (de blauwe op de foto) op kreeften en krab of met lange lijnen op kabeljauw, heek en andere roofvis.

Er werd op het raam geklopt en er meldde zich overijverig maar wel zeer beschaafd lid van de lokale dorpsraad die ons verzocht naar elders te gaan. Het geheel eindigde weer in een bespreking van de Brexit ellende.

Na wat zoekwerk, het duurt in de regen altijd wat langer, vonden we een prachtige overnachtingsplek aan het strand op de rand van de golfbaan van Alnmouth met aan de ene kant uitzicht op zee en monding van de Aln rivier en aan de andere kant op het klooster van de Franciscanen en de Victoriaanse huizen aan de overkant van de greens. We staan er nog maar net of het klaart op en de kerkuil begint te vliegen. Hij vangt muizen in het hoge gras naast de greens.

De meeste golfbanen zijn in Engeland en Schotland meer openbaar dan in Nederland. Het is volkssport en dat merk je. Er zijn geen hekken, je kunt er wandelen (er lopen zelfs wandelroutes, fietspaden, wegen en spoorwegen doorheen) en je mag er met de hond komen. Veel mensen komen 's avonds nog even een paar balletjes slaan.

woensdag 29 juni

Alnmouth Bay (golfclub) – Bamburgh (golfclub)

Van Alnmouth rijden we naar Scraster, een kleine 8 km noordelijk. Scraster is beroemd om z'n gerookte

haring. Er wordt vanuit Craster niet meer op haring gevestigd. Die komt van elders maar wordt wel lokaal gerookt. Verder is er boven het dorp een parkeerplaats: de toegang tot de ruïnes van Dunstanburgh Castle.

Je parkeert boven in Craster en loopt een paar kilometer door de schapenweiden langs de cliffs. In de verte kun je de Farne eilanden zien liggen. Het is gebouwd door de Earl of Lancaster in 1313 en heeft een rol gespeeld in de Rozenoorlogen. Daarna is het verwaarloosd en werd het een iconische ruïne. James Turner heeft het verschillende keren geschilderd. Het kasteel is van National Trust dus mogen we er met onze ledenkaart gratis binnen.

Na de middag rijden we verder naar Seahouses. Het heeft een kleine drukke haven en is het vertrekpunt van excursies naar de Farne eilanden. Langs de kade staan drie maatschappijen met een kraan. De Farne eilanden is een groep van 28 eilanden bij eb en 14 bij vloed. Ze liggen tussen de 2 en 6 mijl van de kust en zijn van National Trust. Om er te komen moet je een kaartje halen bij het infocentrum van National Trust en daarna een boot boeken bij één van de kraampjes.

We kiezen voor een dagtocht langs alle eilanden met excursies op Inner Farne, Staple Island en Longstone. De volgende morgen moeten we ons om 9.30 uur in de haven melden. Het weer ziet er goed uit. Bij slecht weer en/of harde wind varen de boten niet uit en is landen vrijwel onmogelijk. We eten er bij Pinnades, de lokale fish en chipshop in de haven. De Hairy Bikers van het gelijknamige BBC-programma promoten goed lokaal voedsel en hebben deze tent terecht uitgeroepen tot hun favoriete foodstop – “they are the best”- in Northumberland.

Ten noorden van Seahouses zijn volgens de kaart een paar geschikte plaatsen om te overnachten. Het blijkt dat ze een balk voor de ingang hebben zodat alleen personenauto's naar binnen kunnen.

Net boven het kasteel van Bamburgh ligt St. Aidan. Daar loopt een smal doodlopend weggetje naar boven richting de vuurtoren en de golfclub.

Op een piepklein vlak stukje grond recht voor de golfclub zetten we de bus neer. Het uitzicht is weer buitengewoon. De Farne eilanden en Bamburgh Castle in het zuiden en Holy Island (Lindisfarne) in het noorden.

donderdag 30 juni

Bamburgh (golfclub) Farne Islands

s Morgens rijden we terug naar Seahouses en melden ons bij de haven. Er staat al een flinke groep bezoekers te wachten. De meeste lopen er bij of ze vier maanden de rimboe in gaan.

Camouflagepakken, grote rugzakken, muggennetten, commandomutsen en camera's met telelenzen van minimaal 75 cm. We doen even een vergelijkend warenonderzoek en concluderen dat Canon het favoriete merk van de natuurfotografen is. En dan niet de gewone camera's maar de ultrasnelle ik-weet-niet-hoeveel opnames per seconde kunnen maken. Dan zit er altijd wel een goede bij. Als ze bezig zijn klinkt het als mitrailleurvuur. Wij fotograferen met iPad en een kleine Fuji-camera uit het jaar nul en horen er duidelijk niet bij. Er gaan meerdere boten. De meeste maken alleen een rondvaart maar wij

gaan een paar keer aan land en hebben een kleine open boot die hiervoor beter geschikt is. Bij harde wind wordt er niet gevaren maar we hebben geluk; rustige zeegang en open weer. Al bij het eerste eiland wordt duidelijk hoeveel vogels er zitten. De rotsen zitten volgepakt met zeekoeten, alken, drieteenmeeuwen en aalscholvers. We komen er zo dicht bij dat je ze bijna kunt aanraken. Een ongelooflijke herrie en een dikke stank van zeevogelstront. Voeg daarbij een klotsende boot en je hebt adventure!

We landen eerst op Staple Island. Een smalle pier en op het juiste moment wachten om van de boot aan wal te springen. Er gaat een witbeschenen stenen trap omhoog en plotseling zit je midden tussen de papegaaiduikers (puffins). Ze nestelen in holen in de grond en vliegen af en aan met glasaaltjes. Het zijn er honderden. Over de heuvel nestelen de drieteenmeeuwen en op de rotsen zitten de alken en koeten. Daarna worden we afgezet op Inner Farne. Op dit eiland staat de kapel van St. Cuthbert en de oude vuurtoren. In de tuin van de kapel nestelen de Noordse sterns. Kleine zwaluwachtige zeevogels die hun eieren in een kuiltje in het groen leggen. De nesten bij de paden zijn gemarkeerd anders stap je er op. De sterns zijn agressief: ze vallen (meestal van achteren) aan en gaan op je hoofd zitten pikken. Daarom was het advies om een hoed op te doen. Overal lopen jongen rond die precies weten wanneer pa of ma aankomen vliegen met nieuwe vis. Tussen de kapel en de vuurtoren ligt een grasvlakte waar de papegaaiduikers nestelen. Daartussen zit een groep kokmeeuwen te zieken. Ze stellen zich op voor de nestingang en proberen de papegaaiduikers zo te stressen dat ze hun gevangen vis uitspugen om er van door te kunnen gaan. Veel duikers landen een paar meter van hun nest en proberen kruip-sluip naar binnen te sneaken. Daarboven cirkelen een paar zilvermeeuwen en mantelmeeuwen die onbewaakte kuikens proberen te pakken. Wat is de natuur toch mooi!

Hoewel de tocht spectaculair is roept het toch vragen op. Veel telelensfotografen komen alleen voor de spectaculaire plaatjes, halen gevaarlijke toeren uit of verstoren vogels bij het voeren. Van het ouderwetse observeren (kijken, afstand houden en niet verstoren) hebben ze nog nooit gehoord. Het is de vraag hoelang deze vorm van toerisme nog stand houdt. Op een gegeven moment worden de aantallen bezoekers gewoon te groot. Van de andere kant is het hier, als je het vergelijkt met de Nederlandse natuurbescherming weldadig. Een lidmaatschap bij de National Trust betekent dat je overal binnen mag komen en welkom bent om de natuur te bezoeken (wel hond aan de lijn en kakje in het zakje) terwijl een lidmaatschap Natuurmonumenten garandeert dat je overal juist niet naar binnen mag. Zou het verschil zitten in het vertrouwen en wantrouwen van bezoekers? Er is ook een groep kinderen op excursie: die zijn gewoon bang voor de vogels, de agressiviteit en de herrie.

De Farne eilanden hebben een belangrijke rol gespeeld in de verspreiding van het vroege christendom in Engeland. De missionarissen kwamen in twee groepen: uit Frankrijk en via Schotland uit Ierland. St. Cuthbert kwam uit Ierland, woonde even op de eilanden en werd in 685 de eerste bisschop van

Lindusfarne (12 km naar het noorden). Toen hij pensioen kreeg ging hij weer op Inner Farne wonen. Toen de Noormannen met hun rooftochten begonnen hebben monniken zijn kist naar het vasteland gebracht waar hij is bijgezet in de kathedraal van Durham. Uiteindelijk heeft de noordelijke kerk het af moeten leggen tegenover de zuidelijke kerk omdat ze ruzie kregen over de juiste berekening van de dag waarop Pasen moet vallen.

Na de boottocht rijden we weer terug naar onze plek bij de golfclub van Bamburgh.

vrijdag 1 juli

Bamburgh (golfclub) – Lindusfarne tidal crossing (Holy Island)

We vertrekken uit Bamburgh richting Lindusfarne (Holy Island), het eiland voor de kust dat alleen via een “tidal road” te bereiken is. De weg loopt bij vloed onder en zo wordt Lindusfarne een eiland. Bij het begin van de weg is een parkeerplaats met informatie over de waterstanden en de periodes waarbinnen je veilig naar de overkant kunt.

Eerst gaan we naar de parochiekerk van Bamburgh – St. Aidan. St. Aidan was de stichter van het klooster in Lindusfarne (634). Op het kerkhof staat een praalgraf van Grace Darling, de dochter van de vuurtorenwachter van Longstone Farne Islands. Zij redde samen met haar vader in 1838 de bemanning van stoomschip Forfarshire. Zo kreeg Bamburgh z'n eigen heldin en een reddingsmuseum tegenover het kerkhof.

Wij hebben het goed uitgekend: de weg is drooggevalen en we kunnen gewoon doorrijden. Het eerste stuk van de weg gaat door het drooggevalen wad; het laatste stuk door de duinen. Alle bezoekers moeten op een grote weide parkeren. Er staat een caravan van de National Trust. Daar krijgen we te horen dat de zeehonden nu vlakbij in de geul van de Fenham flats liggen. We moeten opschieten want met opkomend water zijn ze weg. Er liggen inderdaad veel zeehonden, meer dan we ooit bij elkaar gezien hebben. Bij 500 houden we op met tellen.

We maken een wandeling rond het eiland, kopen Lindusfarne mede in de lokale shop, buurten met de vissers over de havendiepte en steeds veranderende geulen en treffen op de oude middeleeuwse pier naast de ruïnes van het klooster een groep (amateur) geologen aan het werk. Ze werken onder leiding van een paar professionals en zijn op zoek naar de resten van een kapel. De oorspronkelijke kapel van St Aidan is nooit gevonden. Ze hebben beet maar weten nog niet wat het is. Later horen we dat ze een zeer oud graf gevonden hebben dat gelinkt kan worden aan de vroege christenen.

In de duinen groeit een ongewenste plant, de piri piri burr. Het is een soort klitplant, laag bij de grond en afkomstig uit Nieuw Zeeland. Waarschijnlijk meegekomen met de schapenwol en uitgewassen en weggespoeld naar zee. Ze overwoekeren de duinen en er is een regionaal verdelgingsplan in gang gezet. De hond had er een paar en ze zijn veel erger dan klitten. Het koste veel moeite en soms de schaar om ze weg te krijgen.

Op Lindusfarne ontmoeten we Henk en Ineke uit Alkmaar. Zij zijn ook met een camper op pad. We wachten op laagwater en rijden terug naar het vasteland. We overnachten op de parkeerplaats bij de tidal crossing waar we op het wad nog een veld verse zeekraal vinden. Oogsten, bakken met een uitje en smikkelen!

wordt vervolgd